

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori neratificate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrație
Brașov și la următoarele
BIROURI de AMPLURI:
în Viena la M. Duks Nachr.,
Nax. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachr., Anton Oppelk.
în Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
— a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru ARISTO-UNGARI:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru BRAȘOV:
Administrația, Piața mare
târgului nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 64

Brașov, Joi 20 Martie 2 Aprilie.

1908.

Kossuth decorat cu ordin austriac.

Pe când în camera ungară se desfășură, contra proiectului de revizuire a regulamentului, o opoziție ciudată, cum nu s'ar mai văzut, din partea independenștilor malconșenți și a deputaților naționaliști, cari merg alături, paralel în combaterea amintitului proiect, până a face obstrucție tehnică, fără ca să existe între aceste două grupuri o alianță și o comuniune de năzuințe, fie și numai parțială, pe atunci foaia oficială aduce un comunicat, care va produce senzație în mijlocul masselor alegătorilor maghiari. Până acuma oamenii erau ademeniți cu vorba, că Kossuth, deși e ministru, tot Kossuth și purtătorul steagului independenștilor a rămas, și nimic nu se poate lipi de el ce ar face să nu mai fie cel ce a fost.

Acest comunicat oficial spune că ministrului de comerț Kossuth Majestatea Sa, drept recunoștință pentru încheierea pactului economic austro-ungar, i-a conferit marea cruce a ordinului Leopoldin. Afară de aceasta au mai fost distinși și ministrul de agricultură Daranyi și secretarii de stat cari au colaborat la încheierea pactului.

Indată după încheierea acestui pact s'a fost lansat vestea, că Kossuth va fi decorat cu amintitul ordin. Foaia lui Lengyel a făcut multă vreme mare șgomot asupra cazului. În urmă, după ce au vorbit și alte foi de aceasta, s'a fost acreditat părerea pentru naivii din provincie, că nu se va alege nimic din aceasta distincție, fiindcă Kossuth ar fi intervenit însuși pentru a face să fie cruțat cu asemenea decorații.

Se făcu câțva timp tăcere, ear acum iată că ese epurele din tufa. Decorația sboară dela palatul din Viena și se oprește și se anină drept pe pieptul lui Francisc Kossuth. Ce să facă fiul marelui exdictator, s'o refuze, bunăoară cum se știe c'a refuzat-o fericitul Avram Iancu? Alte vremuri, alți oameni!

„Clasică distincție!“ — esclamă „Pesti Hirlop“. — „Pactul servește interese austriace, de aceea regele distinge „meritele“ c'o decorație austriacă. Neplăcut este în tot lucrul numai că și fiul lui Ludovic Kossuth s'a împărțit din această distincție. Aceasta detrage puțin din insufletirea „cultului lui Kossuth“. Atâta e tot. Incolo organul lui Banffy, care a fost mult timp mareșal al curții, cumpănește prejudițiile curealității și găsește că micșorarea și condamnarea decorațiilor și a titlurilor nu izvoarește decât din invidie; fiindcă iată cum judecă lucrul — și în acest punct îl judecă bine — foaia numită:

„Adevărul este în genere — zice „P. Hirlop“ — că'n Ungaria fie-care defaimă distincțiile regale numai până când el însuși n'a căpătat din ele, dar, vorbind pe față, oamenilor le ard călcăele după distincții. În Ungaria democrația nu e decât o minciună. Numai democrați de silă există în Ungaria. Noi suntem aceia, noi cari trăim cum să zice după min-

tea sau diploma noastră, apoi Jidovii săraci și micii industriași — Și jidovul și comerciantul și industriașul, indată ce are bani își câștigă distincție regească și devine aristocrat. E dar lucru de răș ca noi să defaimăm distincțiile regale, decorațiile, diplomele nobilitare și titlurile de baron“...

Credem și noi că decorația ce-a primit-o Kossuth va da prilej a se face multe glume pe conta lui și că foile umoristice se vor folosi de ocaziune de a-l prezenta în costumul prescriș pentru cei ce posedă ordinul Leopoldin. Nu e nebazată nici afirmarea ziarului „Pesti Hirlop“, că ordinul Leopoldin e potrivit personalității lui Kossuth, „conducătorul poporului“ care s'a pronunțat ca cel mai îngâmfat aristocrat al Ungariei, la care a străbătut e mai greu unui alegător sau honved 48-ist, decât la regele. Ba când are bani, Kossuth nu are numai allure aristocratice, ci ifos de guvernor și de principe.

Foaia lui Lengyel firește a și început să exploateze contra lui Kossuth ordinul Leopoldin, care i-s'a conferit printr'un autograf al împăratului, ce se începe cu cuvintele: „Libertate Kossuth“.

Ziarul lui Banffy însă crede, ba constată chiar de pe acum, că nici acel ordin austriac nu va micșora în sânul poporului maghiar cultul lui Kossuth, deoarece și țărănul maghiar e de-o cugetare atât de servilă, încât vede în Francisc Kossuth pe moștenitorul de tron născut al lui Ludovic Kossuth.

Intr'aceea Kossuth își gândește puteți voi striga și râde cât veți voi, căci după ce voi asigura pentru timp foarte îndelungat, dacă nu pentru vecie, partidului independenștilor puterea și guvernarea în țară, care nu se poate fără a se închina regelui și ai primi decorațiile, voi fi eu acela care va râde.

Poate însă să se înșele fiul lui Ludovic Kossuth și în aceasta privință, cum s'a înșelat nu numai odată în altele. Atunci ce se va alege din odyssea tatălui său?

La jubileul „Gazetei“.

Cluj, 12 Martie. — Implinit' ai bătrână Gazetă, 3 sferturi de veac — eluptând și apărând drepturile, limba și legea unui popor mult încercat, — ca recunoștință — astăzi 12 milioane de Români privesc la Tine „Gazetă“, se închină Ție, Te admiră și Te preamăresc, și cu fală și mândrie națională serbează jubileul de șapte decenii, a celui mai național și mai credincios ziar al neamului românesc, a „Gazetei Transilvaniei“. Fii preamărită iubita noastră „Gazetă“ din neam, în neamul românesc. Cu evlavie și respect mă închin umbrei, întemeietorilor „Gazetei“. Datoresc cu stimă și profund respect actualului șef al „Gazetei“, Dr. Aurel Mureșianu, căruia din inimă îi doresc multă sănătate, zile bune și viață îndelungată, ca să poată conduce destinele „Gazetei“ încă

mulți-mulți ani! Trăiască Dr. Aurel Mureșianu! Trăiască scumpa noastră „Gazeta Transilvaniei“ la mulți ani!

Ioan Maior,
administr. domeniilor
metropolitane.

Șiomfalău, 13 Martie.

„Pre cât este de o mare în-sămănătate, ca Press'a să-și aibă „un trecut mare glorios, la care să „poată reprivi cu fală: pre atât „este de a se glorifica o Națiune, „— care arătând interes și luând „act de fapte și luptele petrecute „cu condeul de ziarist — știe să „serbeze și apoteozeze pe bărbații „de fapte și de lupte ziaristice!“

Primește, „Gazetă“, și de la mine, ca și dela alți frați, salutul meu de felicitare la jubileul aniversar cu plinirea de 70 de ani!...

Omagiu de devotament și respect sacru, Ție, — Anală românească, care 70 de ani ai vorbit c'un popor de 12 milioane în numele Dreptății și al Libertății; — și care popor nădrăvan și mereu june, la vârsta Ta de 70 de ani, te salută în numele Dreptății și al Libertății!

Vale et Salve in dulci júbilo!

Plecat, cu inimă românească:
S. P. Simonu.

Răteag, 17 (30) Martie. — „Gazeta“ a fost pentru neamul românesc facla, care a luminat calea prin întunerecul neștiinței și neorientării. Ea a fost trambita de deșteptare, din somn și nepăsare, la conștiința de sine. Ea a fost turn de veghie a drepturilor naționale, a idealurilor și aspirațiilor poporului nostru. Ea a fost stremurul pornirilor bune și sbiciu-toarea năravurilor rele și a caracterelor slabe. Ea a fost încurajatoarea celor buni ai neamului și vestejitoarea celor răi. Ea a fost, c'un cuvânt, conducătoarea neșovăitoare a națiunii române pe calea progresului.

La jubileul de 70 ani împliniți ai carierei sale, vin și eu și o felicit, dorindu-i viață îndelungată, cu asemenea statornicie și cinste și urându-i dela Dumnezeu, ei și neamului românesc, și zile mai fericite și laurii învingerei.

Iară Domniei Tale domnule director și domnilor colaboratori la redac-tarea și edarea foaiei, Vă doresc sănătate și tăria de a putea munci mai departe, spre fericirea neamului nostru cu deviza: *Per aspera ad astra!*

Ioan Sonea,
preot.

Salutul presei române.

„Țara Oltului“, ziar săptămânal, social-economic, ce apare în Făgăraș în anul II-lea, scrie „La aniversarea Gazetei“ între altele:

În decursul celor 70 de ani, jublanta „Gazetă“ a purtat stindardul intereselor neamului nostru, cu cea mai mare vrednicie, cu cea mai vâjoasă bărbăție, și mai deamă imparțialitate și independență. În multe rânduri a trebuit să taie, cum se zice, în carne vie, să se pună în luptă cu unii și cu alții chiar de ai noștri, pentru adevăratele interese ale neamului, pentru realizarea principiilor ce le urmărea. Dar totdeauna cu calmitate, fără patimă și cu

un bogat arsenal de considerațiuni și motive, cari la urma urmelor se validau și erau aprobate în largi cercuri. A prestat multe jertfe, a îndurat multe experiențe amare, a învins multe greutăți, dar iată-o singura dintre toate foile românești ășită cu onoare și cu glorie la limanul a 70 de ani de existență. În jurul său și pe urma sa, s'au ridicat, în multe părți, multe surori, cari mai modeste, cari mai geloase de gloria ei, dar cele mai multe, după o existență mai lungă sau mai scurtă, mai modestă sau mai glorioasă, și-au trăit traiul și au dispărut. Jublanta „Gazetă“ însă a rămas spre a-și urma calea bine marcată, și spre a dovedi multora, că chiar și în chestii de gazetărie, mulțimea moașelor periclitează existența fătului.

Actualul director și proprietar al „Gazetei Transilvaniei“ care de 30 de ani conduce cu atâta tact și cu atâta devotament acest ziar, d-l Dr. Aurel Mureșianu, fiul lui Iacob Mureșianu și nepotul nemuritorului poet și „profet al vremurilor“ Andreiu Mureșianu, poate fi mândru și deplin mângăiat, la data acestei aniversări. (Ăci aniversarea „Gazetei“ este o serbare a Românilor de pretutindenea și din toate unghiurile. Din toate colțurile petecului de pământ, unde numai bate o inimă românească, dela particulari dela societăți, dela redacțiuni li curg numeroase și călduroase felicitări și urări pentru trecutul său strălucit.

Ca o sorioară mai mică și cea mai modestă dintre ale ei numeroase surori din ziua de azi, ne încumetăm și noi a ne strecura alături cu toți cei ce se îmbulzesc, să felicit pe veteranul director și proprietar, Dr. Aurel Mureșianu, dorindu-i, din incidentul aniversării de 70 de ani de existență a „Gazetei“ jublante, încă mulți ani de energie și viață, spre a continua munca rodnică pentru binele și luminarea neamului nostru.

Declarațiile cancelarului Buelow. După știrile date de către ziarul „Politische Correspondenz“, prințul de Buelow și-a exprimat marea sa satisfacție asupra audienței sale la Maj. Sa Monarchul și la arhiducele Francisc Ferdinand și despre întrevădarea sa cu baronul de Aehrenthal, precum și despre întreaga sa vizită în Viena. Prințul de Buelow a plecat din Viena Luni seara.

Intr'un interview acordat unui redactor dela „Neue Freie Presse“, Buelow a declarat că în întrevădarea sa cu bar. Aehrenthal au fost discutate amănunțit toate cestiunile pendente și că s'a constatat un deplin acord în toate punctele cele mai principale, de oare-ce politica celor două imperii privește menținerea păcii ca unul dintre cele mai principale scopuri ale sale, iar menținerea acordului între Puteri ca cel mai sigur mijloc de a atinge acest scop.

Proiectul de reforme rusești în Macedonia. Se lucrează cu toată stăruința la acest proiect din partea guvernului rusesc. Tuturor cabinetelor europene li s'au comunicat proiectele rusești din cestiune. Principiile fundamentale relative la proiectele din cestiune le vor încuviința toate puterile europene după cum ne vine știrea din diferitele capitale. Este de notat, că guvernul austro-ungar, căruia i se comunicase mai întâiu proiectele s'a declarat că consimte cu proiectele rusești în punctele sale fundamentale. În Berlin se vor apleta în mod favorabil proiectele rusești — iară Franța de sigur va încuviința propunerile aliatei sale.

Ce e drept propunerile Rusiei au fost încuviințate numai din partea unei singure puteri — adică din partea Italiei. Ambasadorul rusesc din Roma a transpus eri deja (30 Martie n.) nota rusească guvernului italian și îndată i s'a și dat răspunsul cumcă Italia încuviințează în toată întregimea lor proiectele Rusiei. „Tribuna“

ziar din Roma, zice, că proiectele Rusiei corespund într-o parte programului guvernului italian. (Conform acestui program guvernul italian nu este nici decum învoit, ca Balcanul să se monopolizeze, de nici o putere mare europeană.)

Tot »Tribuna« dă să se înțeleagă, că mai înainte de a se prezenta nota rusească din cestiuni guvernului italian, au premers între Roma și Petersburg pertractări amicabile diplomatice!

Obstruarea proiectului revizuirii.

Desbaterea specială a proiectului revizuirii regulamentului camerei s'a început în semnul obstrucției. Din ziua de 26 Martie n. începând, când s'a pornit această desbatere și până în ședința de ieri s'au propus peste 100 amendamente la articolul prim al proiectului Nagy, de către deputații naționaliști și disidenți și n'au ajuns să vorbească la acest articol nici măcar jumătate din deputații opoziționali.

Nu-i mirare, dacă președinții dietei au devenit nervoși. Nu e ședință, în care președintele dietei să nu detrage unuia sau altuia dintre deputați cuvântul pe motive subrede. Această procedură ilegală în loc să intimideze pe deputați a produs însă chiar efectul contrar, căci fie-care detrage de cuvânt avea de urmare o ploaie de cuvântări în cestiuni de regulament, cari provocau alte detrageri de cuvânt. Dacă mai adăugăm la aceste și tactica opoziției, de a cere votări nominale și constatarea capabilității dietei, de a aduce hotărâri valide, putem spune că obstrucția în dieta ungară e în floare. Președintele Juth a și declarat ieri în cuvintele camerei, că, continuând obstrucția, se vor ține ședințe și în săptămâna pațimilor.

Dintre numeroasele amendamente prezentate până acum de deputații naționaliști, reținem următoarele: Dep. *Lucaci*, care a prezentat 6 amendamente, a propus înainte de toate ca să se aleagă o comisie de 25 membri, cari să revizuiască proiectul din punct de vedere limbistic și stilar, căci e o rușine să se prezinte camerei un proiect scris într-o limbă ungară atât de proastă. Ca o singură pildă a adus fraza pocită »*eloszlatja az ülést*« în loc de »*fellügesztje*« sau »*feloszlatja*«.

Dep. naționalist slovac *Ivanka* a prezentat 17 amendamente. Înainte de toate a propus ca nu 150 deputați ci 250 să poată ce e discuția de urgență a unei cestiuni. A mai propus ca în cazul când s'ar hotărî desbaterea de urgență a unei cestiuni, numele deputaților, cari cer urgență, să se afișeze în toate cercurile electorale. Un alt amendament e ca numai în săptămâna a doua a discuției să se poată cere discuția de urgență și prelungirea ședințelor.

Dep. *Skicsak* a propus între altele ca în decursul discuțiilor de urgență fiecare deputat e dator să fie de față. În cas când n'ar fi de față, să-și piardă diurnele, iar președintele să fie îndatorat să controleze mereu lista celor de față și să aducă la cunoștința cercului electoral prin afișe absența deputaților.

Dep. *Vlad* a prezentat 8 amendamente. Între altele a propus ca urgența să se declare numai, dacă va intruni cel puțin 150 de voturi și să nu se poată cere decât la 15 zile după-ce camera a intrat în discuția unei cestiuni. A mai propus ca la cestiunea urgenței să poată lua cuvântul cel puțin câte un reprezentant al tuturor partidelor politice din cameră, fie acest partid ori cât de neînsemnat.

Contra trusturilor arendășești.

În ședința de Luni a camerei române ministrul de justiție *Toma Stelian* a depus proiectul de lege contra trusturilor arendășești.

Iată textul acestui important proiect de lege:

Art. 1. Nimeni nu poate singur sau în asociațiune cu alții, direct sau sub orice formă sau denumire prin rude prepuse sau persoane interpuse, lua în arendă sau în exploatare ca arendaș decât o moșie ori care i-ar fi întinderea, sau cel mult două moșii, a căror întindere însă împreună să nu fie mai mare de 4000 hectare.

Art. 2. Orice contract de arendare, sau orice act sau convențiune sub orice denumire, ascunzând un contract de arendare, care ar trece peste această mărghinire, este în întregime nul și de nul efect. Nulitatea e de ordine publică, ea va fi înocată și de ministerul public. Autoritățile publice nu vor da nici un curs unor asemenea acte nule. Contra-inscripțiile nu

fac nici o dovadă în justiție în asemenea materie.

Art. 3. Cel ce va contraveni în orice mod, precum și cel ce își va da serviciul său și va împrumuta numele pentru a se eluda această prohibițiune, se vor pedepsi cu închisoare dela 2 luni până la un an și cu amendă egală cu a patra parte din arenda anuală prevăzută în actele sau convențiunile anulate și se vor condamna dacă va fi loc la daunele interese convenite proprietarilor de buna credință, cu cari erau încheiate acele convențiuni.

Art. 4. Contractele de arendare cu dată certă și în executare la punerea în aplicațiune a legii, cari ar depăși mărghinirea cuprinsă în ea, se vor respecta până la 23 Aprilie 1910 sau până la expirarea lor, dacă ea ar avea loc înainte de această epocă.

Art. 5. În cazul în care va fi loc a se desființa aplicațiunea acestei legi, la unele contracte de arendare, alegerea contractelor de desființat ar aparține arendașului. Pentru aceasta arendașul e dator ca în termen de cel mult 2 luni de zile dela publicarea legii, să încunoștințeze prin mijlocirea portăreilor pe proprietarii respectivi, despre hotărârea lui de a desființa contractele de arendare. Arendașul rămâne răspunzător față de proprietari de toate pagubele ce li s'ar pricinui prin lipsa sau întârziere a încunoștințării.

Art. 6. Proprietarii de moșii ale căror contracte de arendare vor fi desființate prin aplicațiunea legii de față, vor plăti arendașilor pentru acarele și îmbunătățirile făcute de acesta pe moșii, o dreaptă despăgubire, calculată după valoarea îmbunătățirilor și după timpul ce-i mai rămânea a curge până la expirarea contractului de arendă.

Art. 7. Acțiunile pentru anularea actelor și contractelor contrare acestei legi, precum și neînțelegerile ce s'ar ivi în privința despăgubirilor, cerute de arendași conform art. 6, pentru acarele și îmbunătățiri, se vor judeca după regulile cuprinse în legea din 30 Martie 1903 asupra drepturilor proprietarilor, rezultând din contractele de arendare.

Dela societatea geografică română.

— Trei conferențe. —

București, 17 Martie v. 1908.

Sâmbătă s'a deschis sub președinția principelui moștenitor al României *Ferdinand*, sesiunea ordinară a societății geografice române. S'a citit mai întâi sumarul asupra activității societății în anul expirat.

Din acest raport rezultă că societatea după mai mulți ani de muncă rodnică a dat până acum: Dictionarul României, al Basarabiei, al Bucovinei și se va ocupa și cu dictionarul Transilvaniei, cu care a fost însărcinat dl profesor *Mazăre* din Iași, și mai are o mulțime de alte lucrări însemnate de făcut.

A urmat apoi conferința d-lui *Tocilescu*, relativă la »Studii istorico-archeologice asupra României și Dobrogei și a d-lui *Burada* despre călătoria d-sale dela Constanța la Ierusalim.

Dl *Tocilescu* își începe conferința spunând că statul trebuie să se bazeze pe pământ. Pentru că prin pământ trăiește, pe el se imprimă și cresc naționalitățile. Intrând în subiectul conferinței, arată că în România și Dobrogea s'au găsit obiecte anterioare perioadei de înflorire Greco-Română. Aci și mai ales în Dobrogea s'au găsit obiecte din epoca de bronz cu 3000 ani a. C. Așa în satul *Hinog*, în orașele *Asciopolis*, *Turnu-Severin*, s'au găsit monede și obiecte cari după inscripțiile de pe ele ar fi foarte vechi. Orașele noi s'au clădit pe ruinele celor vechi, ca *Câmpulungul*, *Ploști*.

Conferențiarul examinează drumurile cari traversează țara Românească și pe unde *Traian* și *Decebal* și-au codus armatele. La *Apulum*, capitala *Daciei*, duceau 2 drumuri, unul prin *Serbia* și altul pela noi prin pasul *Turnu Roșu*. Venind la toponomie zice că aproape toate numirile de orașe și apele noastre sunt romane și că numirea s'a păstrat până astăzi ca: *Caracala*, *Maris*, *Aluta*, *Samos*, ca cele terminate în oca și dava sunt dace, ca *Napica*, *Buridava* etc. Prin urmare este greșită teoria că n'ar fi existat continuitate de ocupație romană în aceste locuri cari vecinic au fost locuite, căci altfel nu s'ar fi putut păstra numele localităților.

Dobrogea era de asemenea populată aci înflorau orașele *Tomis* (căutata *Calatis Mangalia*) și dintr-o inscripție găsită pe moșia d-lui *Costinescu*, se vede că era o ceartă între aceste orașe ale căror moșii

se învecinau. De asemenea la *Spancioc* s'a găsit o amforă, care este foarte veche și care se vede că este adusă din *Hios*, cu vin pentru coloniști greci în secolul 3. Sarcofagul la *Barboși*, care se vede expus în sala Senatului, este interesant căci pe el este imprimat un semn ascuns al creștinismului, și cu cerneală roșie tot la creștini referitor. Mai departe se constată că *Dobrogea* e brăzdată de 3 valuri cari duc toate la *Constanța*.

Al doilea conferențiar dl *Burada* descrie impresiile ce i le-a făcut călătoria din *Constantinopol* în *Siria* și *Ierusalim*. Din *Constantinopol* declară că la *Beirut* unde a văzut cele mai frumoase ținuturi din lume. Prin niște locuri foarte periculoase a mers la *Damasc*. Descrie amănunțit toate vederile și convorbirile avute cu diferiți călugări în parte români. Din *Bairut* pleacă la *Ierusalim*; aci vizită toate locurile sfinte, unde Mântuitorul a suferit și care sunt așa de sumpe nouă creștinilor; a văzut: *Sf. Mormânt*, *Golgota*, *Muntele Maslinilor*, *Lacul oilor*, *Spitalul de ochi și de leproși*, cari întrec în multe părți pe cele din *Europa*.

Aci în *Ierusalim* a fost însoțit de călugări români, căci sunt și călugări români pe lângă acei greci, cari sunt în majoritate, deoarece *Românii* n'au acolo biserici, și prin urmare preoții români servesc la cele grecești.

Din *Ierusalim* prin locuri stâncoase, pe asini au vizitat mănăstirea *Sf. Sava*, construită de un pustnic, care a postit stând 4 ani într-o peșteră și care a clădit în urmă pe vârful unui deal având 342 scări. În vârful turnului sunt două chilii, una pentru călugări, alta unde este o bibliotecă. După multe căutări a dat peste o bibliotecă română lângă cele grecești și germane. Biblia lui *Stefan Cantacuzino*, biblia di. 1817, *Theoreticon* 1823, *Psaltirea* 1838. Se zice că a fost o bibliotecă mare, dar că s'a transportat la *Constantinopol*.

Descrie în fine viața ascetică a călugărilor.

A doua ședință a soc. Geografice a avut loc *Duminecă* seara la 8 jum. tot sub președinția A. S. R. Principelui *Ferdinand*. A vorbit d. căpitan S. *Pleniceanu* despre statul Congo. Ca un bun cunosător al acestui stat, descrie cum a pătruns civilizația aici. O întreagă rețea de căi ferate și șosele străbat ținutul Congo, în locul drumurilor și potecilor nepracticabile. Anexarea Congoului la statul belgian va avea mare însemnătate economică atât pentru *Belgia*, cât și pentru *Congo*.

Dl *Hurmuzescu* a ținut o importantă conferință asupra: substanțelor radioactive, distribuția și formarea lor în coaja globului terestru.

Radium, spune d. *Hurmuzescu*, a fost prin descoperirea sa un adevărat eveniment pentru omenire. Dotat cu o putere de iradiere a luminei, el se resfrânge chiar și prin corpurile opace și iată una din calitățile sale, care îl pun în fruntea tuturor corpurilor chimice prin întrebuintarea sa, fie în domeniul experiențelor de laborator, fie prin proprietățile sale terapeutice în domeniul experienței medicale.

Răspândit în toate corpurile, *radium* e un corp universal. El are proprietatea de a se transforma în diferiți compuși, până când la urmă rămâne plumb ordinar. Această proprietate de a se transforma în diferiți compuși, a făcut pe unii filosofi materialisti să se întrebe dacă radioactivitatea n'ar fi o proprietate generală a materiei. Cum puterea sa radioactivă se găsește și în straturile adânci ale pământului, în apele minerale, în produsele solului, cărbuni, petrolu, el pare a fi motorul întregii emanațiuni calorifice a pământului. De o putere colosală de iradițiune calorică, el desvoltă aproape 130 de calorii, de gram. *Poincaré* a dedus de aci această observație foarte ingenioasă: »Dacă soarele mai are până la răcire 500 milioane de ani, ei bine, un centimetru cub de radiu ar fi suficient astrului acesta, ca să mai dea căldura, pe care o dă astăzi, încă vre-o câte-va sute de milioane de ani«.

Deși e atât de universal, *radium* e însă greu de obținut în stare de puritate și se extrage cu greutate colosale din niște mine situate lângă *Karlsbad*. Pentru a se extrage 3 miligrame au trebuit aproape 50.000 de mărci, un miligram costa 400 de lei și numai *Rotschild* și-a permis luxul a-și cumpăra 7 centigrame.

D. dr. *Hurmuzescu* s'a oprit în conferința d-sale de asemeni, asupra radioactivității petrolurilor române, asupra cărora a făcut studii complete și unice în această direcție.

Ședințele societății continuă.

ȘTIRILE ZILEI.

— 19 Martie v.

Fundațiunea »Gojdu«. După rapoartele epitropiei prezentate în una din ședințele trecute a reprezentanței fundațiunei, averea fundațională se urcă la cifra de 7 milioane 100 mii coroane; venitul anului 1907 a fost de trei sute mii coroane, din care sumă a treia parte, conform literilor fundaționale, se va distribui în formă de stipendii tinerilor lipsiți, cari își fac studiile la școalele medii și superioare din țară.

Decorațiuni și distincțiuni În legătură cu audiența de *Duminecă* a prim-ministrului *Wekerle* s'au rezolvat și câteva decorațiuni și distincțiuni acordate unor bărbați de stat maghiari și austriaci pentru meritele câștigate la încheierea pactului economic. Aceste distincțiuni vor apare în n-rul de azi al monitorului oficial. Ministrul de comerț *Francisc Kossuth* a fost decorat cu marea cruce a ordinului *Leopoldin*, adresându-i monarhul totdeauna și un autograf prea înalt. Ministrului *Daranyi* i-se mulțumește tot printr'un autograf prea înalt pentru zelul pus la încheierea pactului. Secretarii de stat *Alexandru Popovici* și *Iosef Szlerenyi* au fost numiți consilieri intimi. Consilierul de stat *Bela Mezoffy* a primit crucea decavaler al ordinului *Leopoldin*. Consilierul ministerial *Ioan Ottlik* a fost numit secretar de stat. Tot din incidentul amintit ministrul de finanțe austriac *Korytowski* a fost decorat cu marea cruce a ordinului *Leopoldin*, iar ministrul *Derschatta* a primit un autograf de mulțumită.

Din Lugoș ne sosește trista veste, că notarul public regesc *Mihail Beșan*, a încetat din viață eri dimineață după un scurt dar greu morb în etate de 70 ani. Defunctul a jucat un mare rol în viața publică, a fost pe vremuri protonotar comitatens, jude de tablă, deputat dietal și a făcut parte ca membru fondator din »Asociațiune«, »Societatea pentru fond de teatru« și alte societăți culturale și bisericesti românești. În mormântarea va avea loc mâine, Joi.

Adresăm întristatei familii sincere condolențe.

Plecarea suveranilor Germaniei din Veneția. Împăratul și împărăteasa Germaniei au plecat *Luni* după amiază pe bordul vasului »*Hohenzollern*«. Dâșii au fost aclamați și salutați prin salve de artilerie, uralele echipagiilor și aclamarea mulțimii. Vasele germane »*Hamburg*« și »*Sleipnar*« și vasul italian »*Ferruccio*« împreună cu patru alte vase au escortat pe »*Hohenzollern*«, care s'a îndreptat spre *Siracusa*. Timpul a fost admirabil.

Numire. D-l *George Noaghea*, redactorul responsabil al ziarului »*Drapelul*«, a fost numit profesor de matematică și fizică la institutul pedagogic d-n *Caransebeș*. În locul d-sale girează ca redactor responsabil, începând cu ziua de ieri, ziarul »*Drapelul*« d-l *Nicolae Jugănar*.

Germania și jubileul Maj. Sale monarhului. Se telegrafiază din *München*, că s'a hotărât ca 16 prinți germani în frunte cu împăratul *Wilhelm* să se ducă la *Viena* cu ocazia jubileului de 60 ani de domnie a împăratului *Francisc Iosif*. Vizita va avea un caracter pur familiar.

Completarea armamentului armatei austro-ungare. Din *Viena* se anunță, că arhiducele *Leopold Salvator*, în calitate de inspector general al artileriei austro-ungare, va face o călătorie la *Essen* pentru a vizita uzinele *Krupp*. Această vizită nu are de scop procurarea de noi tunuri, ci numai de a cumpăra munițiunile necesare tunurilor austro-ungare. Se va trimite la *Essen* și o comisiune de ofiteri, cari să studieze tirul cu noile munițiuni. Dela *Essen* arhiducele *Salvator* se va duce pentru câte o zi la *Eisenach* și *Düsseldorf* și va vizita fabricile de tunuri de acolo.

Cablul Constanța-Constantinopol. Știe că în anul 1899 s'a încheiat între statul român și o societate streină o convențiune, pentru instalarea unui cablu submarin, care să lege *Constanța* direct cu *Constantinopolul*, operă de mare importanță, întru cât această linie era destinată să servească atâtea și atâtea interese, nu numai ale României, dar și ale altor țări ca *Austro-Ungaria*, *Germania* etc. În baza acestei convențiuni Statul român era obligat să contribuie la plata anuităților, în cazul când încasările vor fi inferioare cheltuielilor și amortizării capitalului, o sumă care nu trebuia să treacă peste 50.000. Lucrările s'au terminat și inaugurarea noului cablu s'a făcut acum doi ani și jumătate.

la 26 Iulie 1806. Rezultatele însă au întrecut aşteptările, deoarece chiar în primul an statul român n'a avut să plătească mai mult de 8944 lei. Anul acesta veniturile cablului au atins cifra de 173.918, care pe lângă ce plăteşte cheltuielile şi anuităţile, mai dau şi un profit, de unde rezultă, că România nu mai plăteşte de loc subvenţia şi profită şi de gratuitatea telegramelor ales de stat.

Dansul »Marioara«. Alaltăieri Duminică principesa Maria a României împreună cu mica principesă Maria şi d-na Greceanu, doamna de onoare a principesei, au sosit la azilul »Elena Doamna« secţia normală, unde au fost primite de d. mini-tru al cultelor şi instrucţiunii publice, Spiru Haret, d-şoara Miller Verghi, directoarea şcolii, d-na subdirectoare, d-nii N. Bădescu şi N. Velescu, maieştri de scrimă şi gimnastică. În sală se aflau: d. Theodoru, secretarul general al ministrului instrucţiunii publice, d. Sihleanu, inspectorul general al învăţământului secundar şi superior cu doamna, d-ra Teodorescu directoarea azilului Elena Doamna, secţia profesională, precum şi doamnele profesoare ale ambelor şcoli, d. Ghimpeanu profesor de muzică, compozitorul muzicii acestui dans, şi alte persoane invitate de d-ra Miller.

La intrarea principesei în sala de recepţiune, corul şcolii compus din 100 eleve, sub conducerea maistrului de muzică, G. Ştefănescu, a cântat »Imnul regal«; după aceea d. N. St. Velescu a oferit principesei Maria notele dansului împreună cu explicaţia figurilor, cari au fost legate într'un frumos text în moir bleu, după care d. Velescu a început executarea dansului cu elevele claselor superioare, cari erau îmbracate în costum naţional. Orchestra era compusă din 12 eleve ale şcolii, cari au ex-cutat muzica la viori şi piano sub conducerea d-lui maestru G. Dinicu. După terminarea dansului principesa a invitat pe d. Velescu să repete dansul, care i-a făcut o frumoasă impresie atât prin frumuseţea mişcărilor cât şi prin executarea corectă a lui. Principesa a mulţumit d-lui Velescu pentru inovaţiunea acestui dans naţional şi de salon. La plecare d. ministru a mulţumit d-lor Velescu şi Ghimpeanu pentru frumoasa idee, ce au avut în alcătuirea şi compunerea muzicii acestui dans.

Pentru masa studenţilor români din Braşov a dăruit d-l Ioan Vălaşan director şcolar l. p. din incidentul morii soţiei sale Iudita n. Brănduş în loc de cunună peritoare suma de 20 cor.

— Primească piosul donator cele mai călduroase mulţămite. — *Direcţiunea gimnaziului gr. or. român din Braşov.*

Trasarea liniei ferate Sandiac. Lucrările de trasament ale liniei ferate Sandiac se vor începe pe la mijlocul lui Aprilie. La Viena vine ştiria din Constantinopol, că Sultanul a şi subscris iradeaua privitoare la aceasta afacere. Lucrările le va conduce o comisiune austro-ungară împreună cu comisiunea turcească numită de Sultan. În comisiunea austro-ungară vor figura doi austriaci şi doi unguri, iar în cea turcească doi militari şi doi membri tehnici. La aceste comisiuni se vor ataşa din corpul inginerilor, cari sunt în serviciul căilor ferate orientale, un stat major de ingineri.

Amnestia în Franţa. Camera franceză a discutat luni proiectul de amnestie, pe care l'a adoptat prin ridicare de mâni, cu o mare majoritate. Art. 1. amnestiază faptele relative la criza viticolă din sud, afară de fraude. Asupra art. 2., care amnestiază delictele, precum şi greva repausului săptămânal, Clémenceau a declarat că funcţionarii revoltaţi, precum şi antimilitariştii, nu vor beneficia de această măsură, deoarece aceasta nu va face să înceteze campania antipatriotică. Un amendament al deputatului Sembat, tinzând la amnestierea antimilitariştilor, a fost respins prin 460 voturi contra 73. Un amendament, tinzând la amnestierea delictelor de difamaţiune în genere, a fost adoptat prin 343 de voturi, contra 235.

Revoltă în marina rusă. Ministrul de interne al Rusiei a primit din Sebastopol o telegramă cifrată, în care i se anunţă descoperirea unei revolte între marinarii de pe vapoarele de război din Marea neagră. O parte din capii conspiraţiunii au fost arestaţi. Conspiratorii aveau următorul plan: Marinarii să arunce în mare pe ofiţeri şi apoi să bombardeze oraşul Sebastopol. Ei organizaseră şi o revoltă între trupele de uscat din Sebastopol şi proiectaseră să dea foc oraşului.— Din Wladivostok se anunţă de asemenea că s'ar fi ivit un început de revoltă şi că revoluţionarii au cerut ajutorul Japoniei.

Soarta unui deputat rus. La tramvayul din Petersburg se află ca conductor Lhe-rasimov, deputat din prima dumă. El munceşte 11 ore pe zi şi primeşte o leafă de 72 ruble pe lună. El a stat trei luni la închisoare şi a fost pus apoi în libertate, fiindcă nu s'a putut formula nici o acuzare contra lui. El s'a văzut silit, în urma persecuţiunilor administraţiei, să-şi părăsească casa şi să vie la Petersburg, unde a primit postul de conductor de tramvay, ca să nu moară de foame.

Explozie într-o mină. Din Newyork se anunţă, că în mina de cărbuni »Union Pacific« s'a produs o puternică explozie, care n'a făcut decât două victime. În momentul însă când o echipă de salvare compusă din 70 persoane, se pregătea să vie în ajutorul nenorociţilor mineri, se produse o nouă explozie. Întreaga echipă a fost înmormântată sub dărâmături. Sunt temeri că nici unul nu va putea fi salvat.

Legea.

Studii moscovite de K. P. Pobedonoszew.

Câte noţiuni vechi au devenit în timpul nostru încurcate şi întunecate, câte nume vechi îşi pierd sub ochii noştri însemnătatea sau sunt pe calea a şi-o perde. Aşa se schimbă şi nu spre bine — noţiunea cuvântului »lege«. Legea este pe deoparte regula, pe de altă parte porunca şi pe aceasta noţiune ca poruncă este întemeiat sensul moral al legii.

Ca basă rămân cele 10 porunci. Trebuie să cinsteşti pe tatăl tău şi pe mama ta. Nu trebuie să furi. — Nu trebuie să omori. — Nu te lăsa în desfrânări. Independent de ceea-ce în noua limbă să numeşte sancţiune, independent de pedeapsa pentru transgresiune are porunca puterea, de a descheia în om, pentru că aceasta o priveşte ca determinată de sus, deosebirea imperioasă între lumină şi întunec.

Şi în aceea, nu însă în pedeapsa materială pentru transgresiune zace sancţiunea incontestabilă a legii. În aceea, că călcarea poruncei imediat să se caracterizeze în suflul transgresorului prin conştiinţa sa.

De pedeapsa materială se poate scăpa, reconciliaţiunea materială poate câteodată să fie prea puţin sau prea mult pretuită, să nimerescă un nevi-ovat în urma imperfecţiunii judecăţii omeneşti; de pedeapsa internă însă nu este nimeni eliberat. Doctrina nouă şi politica nouă a legislaţiunii uită cu totul această însemnătate înaltă şi adâncă a legii, ca regulă pentru activitatea externă ca regulator mecanic, din punct de vedere juridic a tuturor declaraţiunilor de diferite specii a activităţii omeneşti. Toată atenţiunea este îndreptată asupra analizei şi tehnice întru legarea paragrafilor.

Nu trebuie tras la îndoială că tehnica şi analiza în această chestiune are o deosebită importanţă; însă este logic, de a uita la completarea uneia sau alteia însemnătatea fundamentală a regulii legii?

Şi ea nu este numai pierdută, ci se merge până la negaţiune.

Şi aşa grămădim noi o construcţiune nemărginită de legi, una peste alta, fără număr şi măsură, ne exercităm neîncetat în descoperiri de reguli, forme şi formule de diferite specii. Noi ridicăm aceasta zidire în numele libertăţii şi al dreptului omului, însă sunt ajunse deja aşa de deperte, că omul nu se poate mişca în această impletitură a tuturor regulilor şi legilor, cari în numele garanţiei, al libertăţii pretutindenea ne împedecă, ne ameninţă. Noi ne silim de a ne determina totul de a ne măsura totul şi de a cum-păni — cu puteri omeneşti — formule nedurabile, necomplete şi adeseori înşelătoare.

Noi voim să eliberăm individul şi să găsim pretutindeni cazuri, unde nevinovatul mai adeseori cade decât vinovatul. În mijlocul unei mulţimi fără sfârşit de publicaţiuni şi reguli, de al căror sens chiar autorul şi executorul să zăpăcească, primeşte ficţiunea cunoscută, că necunoştiinţa legii nu scuză pe nimeni, o însemnătate monstră.

Omul simplu devine silit a cunoaşte atât legea precum şi de a se ruga pentru apărarea dreptului său şi de a se apăra contra atacurilor şi învinovăţiilor, şi astfel în mod fatal cade în mâna advocaţilor mecanici jurat al maşinei dreptăţii, şi trebuie să plătească fiecare din paşii săi, fiecare mişcare a cestiunei sale în arena tribunalului, chiar a pedepsei.

Intr'aceia laţul »monstru al legii« să întinde tot mai departe, îngustându-se firele sale şi perfecţionându-se pentru toarcere. Nu înzadar întrebuiţa deja în se-

colul al 16-lea renumitul Baco pentru acest laţ bătrânul cuvânt profetic: »La-turi vor împleti, zice profetul, şi nici un laţ nu e mai ruinator ca laţul legii, în-dată ce numărul lor s'a înmulţit şi cursul timpului i-s'a făcut fără folos — încetează legea de a fi lumina ce luminează drumul nostru şi devine laţ în care să prind picioarele noastre«.

Din secolul al 16-lea s'a împletit în continuu în patria lui Baco la acest laţ, ce lui chiar în timpul acela îi părea imposibil şi a ajuns o masă monstră.

Cantitatea fără măsură de acte parlamentare, ordinaţiuni, decizii, a devenit ceva chaotic mare, chaotic nearmonic. Nu există cap, care ar fi în stare să despartă întâmplătorul de rămasul, supravieţitorul de producătorul, esenţialul de neesenţialul. Este ca şi când întreaga masă de legi, ar fi pusă într'un grănar monstru, din care acela care-l frecventează şi ştiu găsi în el răspuns după trebuinţă, să caute ce le place lor.

Pe o astfel de stare a legii se razimă legislaţiunea, se razimă întreaga activitate a organizaţiunilor sociale şi de stat. Dacă noţiunea dreptului încă nu s'a stins în conştiinţa poporului, atunci este aceasta explicabil numai prin puterea tradiţiunii, a obiceiului, a cunoştinţei a dibăciei în guvernare şi îndreptare, care s'a ţinut în mod ereditar prin moştenirea în activitatea ofiţilor şi întocmirilor existente se-coli de-a rândul. Există deci afară de lege, sau chiar cu ea legată o putere înţeleaptă şi o voinţă înţeleaptă, care funcţionează imperios la întrebuiţarea legii şi cărei toţi cu ştiinţă i-se supun. Dacă se vorbeşte de respectul legii în Anglia — atunci cuvântul lege nu lămureşte încă nimic. Puterea legii este ținută de fapt prin respectul înaintea puterii pe care o are în mână şi prin încrederea în înţelepciunea ei, a artei şi a ştiinţei ei. În Anglia este păzită condiţiunea cea mai principală şi absolut necesară, pentru susţinerea ordinii de drept, nu superficial ci strâns. Margi-nile bine determinate ale ofiţilor puse la aceia şi cercurilor apartinătoare fiecareia aşa că nici una nu dubitează în tăria graniţilor competenţelor lor de stat şi inconştiinţa acelora poate deveni clătinoasă. Pe aceasta temelie lucrează ofiţiile nu numai prin literile legii, aruncându-se în mod slavice de frică înaintea responsabilităţii ci lucrează prin lege în întreaga sa responsabilitate, ca cu o putere morală, care îşi are izvorul în stat.

Însă acolo unde aceasta putere principală lipseşte, unde nu există întocmire servinde vechi dela un gen la altul ca depozit pentru aplicarea legilor, acolo înmulţirea şi complicaţiunea legilor de fapt dă naştere la un labirint, în care drumurile tuturor oamenilor supuşi legilor se zăpăcesc din laţul aruncat asupra lor nu există nici un drum de eşire. Legile devin laţuri nu numai pentru cetăţeni, ci, — ce este mult mai însemnat chiar şi pentru ofiţiile chemate la întrebuiţarea legilor, îngustându-se prin o masă de prescripţiuni restrânse şi contrazicătoare în libertatea resgândirii şi a deciziei, care este indispensabilă ofiţilor la o activitate înţeleaptă.

Dacă se descopere răutate sau siluire, dacă un vătămat este apărut, ordinea este restabilă şi fiecarei să i-se spună al sau, atunci este necesitate de o activitate monstră a voinţei, care este îndreptată la străduinţa după drept şi a binelui comun. Dacă însă persoanele datoare au a o face să loveşte la fiecare pas în chiar legea de persecuţiuni şi formule artificiale, dacă la fiecare pas le ameninţă pericolul de a vătăma una sau alta din mulţimea de restrângeri trase lor în lege — dacă graniţele ofiţilor şi administraţiunilor, cari în activitatea lor să ating, sunt încurcate chiar în lege prin mulţimea de prescripţiuni speciale, atunci să perde fiecare ofiţiu în nedicişune şi tocmai prin aceea devine slab, ce ar trebui să-i dea putere, prin lege şi devine copleşit prin frica de responsabilitate în momentul acela în care nu frica ci conştiinţa datorinţelor şi al dreptului lor ar trebui să servească ca singurul impuls, ca singura conducere. Însemnătatea morală a legii să slăbească şi să pierdă în mulţimea paragrafilor de lege strânşi prin activitatea întinsă a maşinei de legi şi în fine primeşte legea în conştiinţa poporului chiar însemnătatea unei puteri externe copleşite fără baza explicabilă, care leagă şi îngustează activitatea vieţii poporului.

Trad. G. Stinghe prof.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 1 Aprilie. »Magyarország« de astăzi să plânte amar asupra naţionalităţilor şi a cetii lui Lengyel, cari fac atăta gălăgie contra revizuirii. Organul lui Hollo scrie între altele: »În şedinţa de ieri a camerei, Lengyel Zoltan a făcut la un punct al proiectului de lege privitor la revizuire, 18 propuneri modificatoare. Mergând şi mai departe în urma lui, în şedinţa de azi a camerei, deputatul naţionalist slovac Milan Hodza a mers deja până a prezenta la proiectul de lege 182 de propuneri de acestea. Dintre azi lui Lengyel au vorbit astăzi Arpad Bozoky. Dintre Slovaci Matei Bella şi Hodza. Dintre Români Dr. Ştefan Pop şi Dr. Suciu. Laolaltă le-a succedat apoi să confişte cu vorbirile şi propunerile lor întreaga şedinţă.

Printre altele Lengyelii înjură şi blamează pe aceia, cari luptă pentru banca naţională maghiară, pentru teritoriul vamal independent şi pentru alte »nimicuri« de acestea. Dar tot ei să jură că eişi nu-mai ei sunt adevăraţii independişti, cari proced în acelaş mod cu Românii şi Slovaci contra naţiunii maghiare. Conducătorii acestora au ajuns deja să fie: Vlad, Hodza şi Pop Cicio, de altă parte blamează pe Kossuth, Apponyi, şi pe ceilalţi independişti. Se poate zice că întreaga naţiune se întoarce cu dis-gust de aceşti câţi-va oameni turburaţi la creeri, cari bajocuresc într'atăta fiinţa lor maghiară şi demnitatea camerei.

Cererea deputatului Hodza, ca propunerile sale modificatoare să fie tipărite şi împărţite între deputaţi, a fost fireşte respinsă de majoritate.

Viena, 1 Aprilie. Evenimentul politic al zilei este declaraţiia ministrului de justiţie austriac Klein, în chestiunea tribunalelor cehe din Bohemia, declaraţiie care era aşteptată de multă vreme. Declaraţiia ministrului de justiţie austriac a produs o indignare atât de mare între cehi, în cât au părăsit cu toţii sala. Deputaţi cehi consideră această declaraţiie ca un ultimatum şi spun că miniştrii lor nu mai pot rămâne în cameră. Ministrul justiţiei a declarat în discursul său, că ministerul justiţiei trebuie să se ţie de litera legii şi că conform unui vechi uz, chestiunea limbilor aparţine sferei de activitate a departamentului justiţiei. Ministrul se referă la împrejurările tribunalelor cehe, spunând că aceste tribunale au părăsit vechiul uz care se menţine de 30 de ani. Chestiunea limbii cehe nu are numai o importanţă politică ci şi una economică şi că răul nu va putea fi înlăturat de cât prin crearea unei legi noi.

Lemberg 1 Aprilie. Din Radom se comunică că în ultimul timp s'au săvârşit în acel oraş 11 atentate cărora le-au căzut victime căpitanul de jandarmi Mihailov, un sergent de jandarmi, 4 jandarmi şi 5 poliţişti secreţi. Autorităţile din Radom au primit instrucţiuni din Petersburg să procedeze cu cea mai mare severitate faţă de atentatori. În oraş garnisoana a fost întărită. Comunicaţiia este aproape întreruptă.

Au fost arestate peste 500 de persoane, închisorile gem de deţinuţi. Parte din cei arestaţi au fost închisi în vagoane supravegiate de soldaţi. Perchiziţiile continuă fără întrerupere. Poliţia a descoperit două depozite de arme şi o tipografie secretă. În oraş domneşte o panică de nedescris. Străzile sunt aproape goale şi numeroase persoane s'au refugiat prin oraşele de prin împrejurimi.

Berlin, 1 Aprilie. Din Limbach (Saxonia) se anunţă că un omnibus-automobil pornit cu o viteză vertiginoasă a pătruns într'un restaurant zdrobind o fetiţă de 12 ani de un zid al restaurantului. Mai multe persoane au fost rănite.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor respons.: Victor Branişco.

Aviz!

Subscrierul am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public că mi-am deschis

Cancelaria advocațională în Zernești (Zernest),

Strada principală, în apropiere de judecătoria cercuală. Cu stimă

Dr. Ilariu Hoadrea,
advocat.

112,1—6.)

Publicațiune.

Avem onoarea a aduce la cunoștința On. proprietari de case, că lucrăm conștientos **Planuri și preeliminări de spese** pentru

Canalizări la case și lucrările împreunate cu canalizarea,

în Biroul nostru tehnic, și numai în cazul când nu am fi însărcinați cu lucrările socotim 2% după suma preliminară.

Dăm garanție pentru executarea exactă a lucrărilor.

Anunțări se primesc în Biroul nostru:

Colțul Stradei negre Nr. 68

Telefon Nr. 124.

și Calea Gărei (Fabrică) Nr. 58/c.

Telefon Nr. 126.

Cu toată stima

Demeter Gärtner & Co.,

întreprindere ardelenască de Betonaj și Asphalt.

104,2—3.)

Vite nobilitate

liferează cu garanție, asortiment bogat de tot soiul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima și foarte solidă:

Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI, Mediaș (Ardeal).**

Cerești Catalogul prețurilor!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării. Fiecare proprietar de vii se poate convinge, înainte de a comanda de soliditatea firmei adresându-se verbal sau în scris la vre-o persoană cunoscută.

[501,47—47.]

ANUNȚ.

Postul de contabil al doilea la „PATRIA” este vacant.

Reflectanții, cari posed calificăție deplină și limbile română, germană și maghiară, să-și trimită cererile ajustate cu documentele necesare, — între cari și cel medical, — cel mult până în 20 Aprilie a. c. — Dorința e: să se prezinte în persoană.

Salarul în anul prim este de 1600 coroane.

După definitivare pe lângă salariul acesta i-se acordă și bani de cuartir 300 cor. anual și tantiemă, (care în anul acesta a fost 400 coroane.

Dacă alesul are praxă bună, definitivarea urmează în 1 Ianuarie 1909.

Postul trebuie ocupat în 1 Maiu 1908.

Blaș, 30 Martie 1907.

Direcțiunea Institutului

„PATRIA”,

(2—2.) **cassă de economii, soc. pe acții.**

Vând din mână o Vilă

liberă dela băile din Borszék, constatătoare din 6 odăi, 2 bucătării și 2 camere, un parc frumos.

Deak Ignác,

conducător la cărțile funduare
Sárkány com. Fagráș.

(106,2—5.)

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon.

„Romana” dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață”) de *Tunaru din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăușul unei ocole de note (musica „Romanei” cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei”
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Aviz!

Am onoarea a aduce la cunoștința P. T. Public, cu deosebire **Domnilor ofițeri din garnisoana Brașovului și împrejurime** că la Etablissementul meu pentru confecționarea de uniforme se lucrează și de aici înainte fără nici o schimbare.

Un deposit bogat asortat

mă pune în stare a corăspunde la ori și care cerere, mă rog ca și pe viitor a mă onora cu comande.

Cu toată stima

Demeter Platoș,

Strada Mihael Weiss Nr. 3.

(95,3—3.)

La prea înalta poruncă a **Maiest. Sale Apost. c. și reg.**

A XXVI. LOTERIE de Stat c. și r.

pentru scopuri de binefaceri militare

Loteria acésta unică în Austria legal concesionată conține 18.390 câștiguri în bani gata în suma totală de 513.580 Cor.

Câștigul principal 200.000 coróne bani gata.

Trage-rea urmază irevocabil în 14 Maiu 1908.

Un los costă 4 coróne.

Losuri se capătă la secțiile loterilor de stat în Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanți de loterie. Trafici, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi terate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco.

Direcția c. r. a loteriei.

Secția loteriei de stat.

(110,1—10.)

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel liferează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaș remite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, carbonatările, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin sporit.

Serviciu demn de încredere și conștientos

Apă minerala și apă vindecătoare

în sticle de 1/4 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și bășică.

Apă de masă de rangul întâi!!

Informații se dau cu plăcere din partea

Mu-chong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Verand in Buziasfurdö.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** Inter. Telef. 18.

Se caută reprezentanți locali abili.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
în aur, argint și color.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICĂ

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLOR.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, în toată mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul a 10 filori se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.